

Seat No. : _____

AG-101

April-2016

B.Ed., Sem.-II

**CPS 1 & 2 : Pedagogy of School Subject
Mathematics**

Time : 1½ Hours]

[Max. Marks : 35

1. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો : **8**
- (1) એકમ આયોજનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો. એકમ આયોજન અને પાઠ આયોજનની વિવિધ પાસાંઓના સંદર્ભમાં તુલના કરો.
- (2) ગણિત શિક્ષણમાં પૃથક્કરણ-સંયોગીકરણ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કોઈ એક ઉદાહરણ લઈ સમજાવો.
- (3) (a) ગણિત શિક્ષણના સામાન્ય હેતુઓનું વર્ગીકરણ વર્તન ક્ષેત્રોના સંઘર્ષમાં દર્શાવો.
(b) સિમ્યુલેશન પાઠ એટલે શું ? તેમાં કઈ બાબતો પર ભાર મૂકવામાં આવે છે ?
- (B) નીચે આપેલાં પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો : **6**
- (1) (a) ગણિત શિક્ષણમાં પ્રાયોગિક પદ્ધતિ કે નિદર્શન પદ્ધતિને ક્યારે અગ્રતા આપશો ? ઉદાહરણ આપી સ્પષ્ટ કરો.
(b) ગણિત શિક્ષણમાં પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિના સોપાનો વર્ણવો.
- (2) (a) દૃઢીકરણ એટલે શું ? દૃઢીકરણ અને વિહંગાવલોકન વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
(b) ગણિત શિક્ષણમાં આગમન-નિગમન પદ્ધતિના લાભાલાભ જણાવો.
2. (A) નીચે આપેલાં પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : **8**
- (1) ગણિત મંડળના હેતુઓ જણાવો. ગણિત મંડળની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓની યાદી આપી કોઈ એક વર્ણવો.
- (2) (a) ગણિત શિક્ષકમાં જરૂરી વ્યાવસાયિક સજ્જતાઓ જણાવો.
(b) ગણિત શિક્ષણમાં સ્વરચિત શૈક્ષણિક સાધનોનું મહત્ત્વ ઉદાહરણ આપી સ્પષ્ટ કરો.
- (3) (a) “ગણિતમાં ઉપચારાત્મક કાર્ય વગર નિદાન કાર્ય અધુરું છે.” વિધાન ચર્ચો.
(b) ગણિતમાં પ્રતિભા શોધ કાર્યક્રમમાં શિક્ષકની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો :

6

- (1) આદર્શ પાઠ્યપુસ્તકના લક્ષણો જણાવી, ધોરણ-8 (દ્વિતીય સત્ર)ના ગણિતના પાઠ્યપુસ્તકના ભૌતિક લક્ષણોનું મૂલ્યાંકન કરો.
- (2) (a) ગણિતમાં સતત અને સર્વાંગી મૂલ્યાંકનમાં પ્રક્રિયામૂલક મૂલ્યાંકનનું સ્વરૂપ ચર્ચો.
(b) છ કલમોવાળી કોઈપણ એક અનાત્મલક્ષી કસોટી રચો.

3. નીચે આપેલાં પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ ઉત્તર આપો :

7

- (1) “કૌશલ્ય” સામાન્ય હેતુ માટે બે વિશિષ્ટ હેતુઓ વર્તન પરિવર્તનના સ્વરૂપમાં લખો.
- (2) સાંપ્રત સમયના સંદર્ભમાં ગણિત શિક્ષણના બે ધ્યેયો જણાવો.
- (3) સારા સ્વાધ્યાયના લક્ષણો જણાવો.
- (4) ICT નો ગણિત શિક્ષણમાં ઉપયોગ દર્શાવતા ચાર ઉદાહરણો આપો.
- (5) બ્લ્યુ પ્રિન્ટના વિવિધ પરિમાણો જણાવો.
- (6) ગણિતમાં મૌખિક કાર્યની અગત્યતા જણાવો.
- (7) ગણિત પ્રયોગશાળામાં થઈ શકે તેવી ચાર પ્રવૃત્તિઓ લખો.

Seat No. : _____

AG-101

April-2016

B.Ed., Sem.-II

**CPS 1 & 2 : Pedagogy of School Subject
Mathematics**

Time : 1½ Hours]

[Max. Marks : 35

1. (A) Answer any **two** of the following questions : **8**
- (1) Clarify the concept of Unit-planning. Compare Unit-planning and Lesson planning in the context of various aspects.
 - (2) Explain the use of Analysis – synthesis method in the teaching of mathematics by taking any example.
 - (3) (a) State the classification of general objectives of mathematics in the context of behavioural domains.
(b) What is simulation Lesson ? Which aspects are focused during this lesson ?
- (B) Answer any **one** of the following questions : **6**
- (1) (a) When will you give priority to experimental method or demonstration method in mathematics teaching ? Clarify with example.
(b) Describe the steps of Project method in mathematics teaching.
 - (2) (a) What is drilling work ? Clarify the difference between drilling work and revision work.
(b) State advantages and limitations of Inductive Deductive method in mathematics.
2. (A) Answer any **two** of the following questions : **8**
- (1) State the objectives of mathematics club. List out the activities of mathematics club and describe any one.
 - (2) (a) State various professional competencies required in mathematics teacher.
(b) Clarify the importance of self made teaching aids in mathematics teaching with example.
 - (3) (a) “Diagnostic work is incomplete without remedial work”. Discuss the statement.
(b) Clarify the role of teacher in Talent Search Programme in Mathematics.

- (B) Answer any **one** of the following questions : **6**
- (1) State the characteristics of an ideal text-book. Evaluate the text-book of std.-8 (Second Sem) of mathematics in the context of physical aspects.
 - (2) (a) Discuss the format of formative assessment in continuous and comprehensive evaluation in mathematics.
(b) Construct an objective type test containing six test items.

3. Answer following questions to the points : **7**
- (1) Write any two specific objectives in terms of behavioural change for the general objective “Skill”.
 - (2) State any two aims of mathematics teaching in current era.
 - (3) State characteristics of a good assignment.
 - (4) Give four examples stating use of ICT in mathematics.
 - (5) State various dimensions of Blue-Print.
 - (6) State importance of oral work in mathematics.
 - (7) Write any four activities which can be arranged in mathematics laboratory.
-

AG-101

April-2016

B.Ed., Sem.-II**CPS 1 & 2 : Pedagogy of School Subject
Science and Technology****Time : 1½ Hours]****[Max. Marks : 35**

1. (A) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : **8**
- (1) એકમ આયોજન એટલે શું ? એકમ આયોજન કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો જણાવો.
- (2) “મૂર્તથી અમૂર્ત તરફ જવું” એટલે શું ? આ સૂત્રથી અધ્યાપનમાં કેવા ફાયદા થાય તે જણાવો.
- (3) જૂથ ચર્ચા પદ્ધતિ એટલે શું ? તેના ગુણ-દોષો જણાવો.
- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : **6**
- (1) વિજ્ઞાન શિક્ષણધ્યેયોના આધારસ્તંભો જણાવો અને ગમે તે બે સમજાવો.
- (2) શોધ અભિગમની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, તેના સોપાનોની ચર્ચા કરો.
2. (A) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : **8**
- (1) શૈક્ષણિક સાધનો એટલે શું ? તેનું મહત્વ જણાવો.
- (2) વિજ્ઞાન પ્રતિભા શોધ કાર્યક્રમની મર્યાદાઓ જણાવો.
- (3) વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના આદર્શ પાઠ્યપુસ્તકના લક્ષણો જણાવો.
- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : **6**
- (1) વિજ્ઞાન મેળો એટલે શું ? વિજ્ઞાન મેળાનું મૂલ્યાંકન કેવી રીતે કરી શકાય તે વર્ણવો.
- (2) શાળા પ્રયોગશાળાની અગત્યતા જણાવી, તેનું આયોજન કરવામાં કઈ-કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખશો તે વર્ણવો.
3. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (બધા ફરજિયાત) **7**
- (1) સિમ્યુલેશન પાઠનો મુખ્ય ઉદ્દેશ જણાવો.
- (2) વિજ્ઞાન શિક્ષણમાં આવતા મુખ્ય બે કૌશલ્યોના નામ આપો.
- (3) શૈક્ષણિક હેતુઓ શિક્ષણ પ્રક્રિયાને અંતે શાની આગાહી કરે છે ?
- (4) વિજ્ઞાન કેન્દ્ર “યુરેનિયા” ની સ્થાપના ક્યાં અને ક્યારે કરવામાં આવી ?
- (5) માછલીઘરમાં ઉપયોગમાં લેવાતી જલજ વનસ્પતિઓના નામ આપો.
- (6) સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકનની ભલામણો કોના દ્વારા અને ક્યારે કરવામાં આવી ?
- (7) નિદર્શન પદ્ધતિની કોઈપણ બે મર્યાદાઓ જણાવો.

AG-101

April-2016

B.Ed., Sem.-II

CPS 1 & 2 : Pedagogy of School Subject Science and Technology

Time : 1½ Hours]

[Max. Marks : 35

1. (A) Answer any **two** of the following questions : 8
 - (1) What is Unit Planning ? Mention things to be Considered while preparing unit plan.
 - (2) What is Concrete to Abstract ? Mention the benefits of this formula in teaching.
 - (3) What do you mean by Group Discussion Method ? State its merits and demerits.
- (B) Answer any **one** of the following questions : 6
 - (1) Mention the foundations of the objectives of science teaching and explain any two of them.
 - (2) Clarify the concept of Search approach and discuss its steps.
2. (A) Answer any **two** of the following questions : 8
 - (1) What is teaching aids ? State its importance.
 - (2) State limitations of Science Talent Search Program.
 - (3) Mention Characteristics of an ideal textbook of Science and Technology.
- (B) Answer any **one** of the following questions : 6
 - (1) What is the Science fair ? Explain how to evaluate a Science fair.
 - (2) Mention the importance of school laboratory and state which things will you consider while planning for a school laboratory.
3. Answer the following questions : 7
 - (1) Mention main aim of simulation lesson.
 - (2) Give names of two main skills in Science teaching.
 - (3) What do Educational objectives predict in the end of an education process ?
 - (4) Where and when was the science centre “URANIA” established ?
 - (5) Give names of hydrophyte plants used in an aquarium.
 - (6) The recommendations of continuous and comprehensive evolution were made by whom and when ?
 - (7) State any two limitations of demonstration method.

AG-101

April-2016

B.Ed., Sem.-II

**CPS 1 & 2 : Pedagogy of School Subject
Hindi**

Time : 1½ Hours]

[Max. Marks : 35

- सूचना :**
- (1) सभी प्रश्न लिखना अनिवार्य हैं ।
 - (2) विकल्प आंतरिक हैं ।
 - (3) दायीं ओर के अंक गुणभार दर्शाते हैं ।
1. (A) निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं दो प्रश्नों के उत्तर आवश्यकतानुसार लिखिए : 8
 - (1) राष्ट्रभाषा हिन्दी का महत्त्व स्पष्ट कीजिए ।
 - (2) परोक्ष विधि के लाभालाभ लिखिए ।
 - (3) हिन्दी भाषा के अध्यापन सूत्र कौन से हैं ? उनमें से 'ज्ञात से अज्ञात की ओर' सिद्धांत सूत्र को सोदाहरण समझाइए ।
 - (B) निम्नलिखित प्रश्नों में से किसी एक प्रश्न का उत्तर विस्तार से लिखिए : 6
 - (1) हिन्दी भाषा के शिक्षक में कौन-कौन सी भाषाकीय योग्यताएँ अनिवार्य हैं ?
 - (2) अध्येता मौखिक अभिव्यक्ति में कौन सी भूले करते हैं ? उनको सुधारने के लिए आप कौन सी प्रवृत्तियाँ करेंगे ?
 2. (A) निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं दो प्रश्नों के उत्तर आवश्यकतानुसार लिखिए : 8
 - (1) व्याकरण शिक्षा की पद्धतियाँ लिखकर किसी एक पद्धति को विस्तार से समझाइए ।
 - (2) आप ने पढ़ायी किसी एक इकाई को ध्यान में रखते हुए किसी दो प्रकार की वस्तुलक्षी कसौटियों का निर्माण कीजिए ।
 - (3) हिन्दी भाषा कक्ष को सजाने के लिए आप क्या करेंगे ?
 - (B) निम्नलिखित प्रश्नों में से किसी एक प्रश्न का उत्तर विस्तार से लिखिए : 6
 - (1) पाठ्य-पुस्तक के आंतरिक और बाह्य लक्षण लिखिए ।
 - (2) आप ने पढ़ाये किसी एक गद्य को ध्यान में रखते हुए निम्नलिखित मुद्दों को ध्यान में रखकर पाठ आयोजन नोंध तैयार कीजिए :
 - (i) विषयवस्तु के मुद्दें
 - (ii) शिक्षक - विद्यार्थी प्रवृत्ति
 3. निम्नलिखित प्रश्नों का संक्षेप में उत्तर दीजिए : 7
 - (1) हिन्दी भाषा शिक्षा के कोई दो सामान्य उद्देश्य लिखिए ।
 - (2) वाचन शिक्षा के प्रकार कौन-कौन से हैं ?
 - (3) चित्र विस्तार यंत्र (O.H.P.) कौन से प्रकार का शैक्षिक साधन है ?
 - (4) काव्य शिक्षा की दो प्रणालियाँ लिखिए ।
 - (5) भाषा शिक्षण की कौन सी विधि अनुवाद का उचित उपयोग एवं व्याकरण शिक्षा को प्राधान्य देती है ?
 - (6) पाठ आयोजन के सोपान किसने दिये हैं ?
 - (7) प्रश्नपत्र की रचना में कितने प्रकार के प्रश्न होते हैं ?

AG-101

April-2016

B.Ed., Sem.-II

CPS 1 & 2 : Pedagogy of School Subject Gujarati

Time : 1½ Hours]

[Max. Marks : 35

1. (A) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 8
- (1) માતૃભાષાના સામાન્ય હેતુઓ જણાવી, વિશિષ્ટ હેતુઓ નક્કી કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની ચાર બાબતો જણાવો.
- (2) તમે તમારી જાતને ભાષાના સારા શિક્ષક માનો છો ? શા માટે ?
- (3) ધો.9 ના વિદ્યાર્થીઓના લેખનમાં જોડણીની ભૂલો તેમજ શબ્દભંડોળનો અભાવ જોવા મળે છે. આ સમસ્યાને દૂર કરવાના ચાર ચાર ઉપાય જણાવો.
- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : 6
- (1) માં.શા.ના વિદ્યાર્થીઓમાં જોવા મળતી મૌખિક અભિવ્યક્તિની નબળાઈઓ જણાવી, તેને દૂર કરવાના ઉપાયો જણાવો.
- (2) માતૃભાષા શીખવતી વખતે બાળકોમાં મૂલ્યોનું ઘડતર કેવી રીતે કરશો તે ઉદાહરણ સાથે જણાવો.
2. (A) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 8
- (1) માતૃભાષા શીખવતી વખતે કયા કયા દૃશ્ય-શ્રાવ્ય સાધનોનો ઉપયોગ કરશો તે ઉદાહરણ સાથે જણાવો.
- (2) માતૃભાષાનું પ્રશ્નપત્ર બનાવવા બ્લ્યૂ-પ્રિન્ટના સોપાનો જણાવો.
- (3) માતૃભાષા શીખવવા માટે ઉપયોગમાં લઈ શકાય તેવી ચાર પદ્ધતિના નામ આપી, જૂથ પદ્ધતિના લાભાલાભ જણાવો.
- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : 6
- (1) કોઈ એક ગદ્યની કૃતિ લઈને તેની પાઠ આયોજન નોંધ માત્ર વિશિષ્ટ હેતુઓ, વિષયવસ્તુના મુદ્દા અને શિક્ષકની પ્રવૃત્તિને ધ્યાનમાં રાખીને લખો.
- (2) વ્યાકરણનો કોઈ એક એકમ લઈ આગમન-નિગમન પદ્ધતિને આધારે પાઠ આયોજન લખો.

3. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો :

7

- (1) એક વિદ્યાર્થીના અક્ષર સારા નથી. તો તે સારા અક્ષરથી લખતો થાય તે માટે શું સલાહ આપશો ?
 - (2) તાલીમાર્થીઓ વિશિષ્ટ હેતુ લખવામાં કઈ ભૂલો કરે છે ? બે ભૂલો જણાવો.
 - (3) શ્રવણ કૌશલ્ય વિકસાવવા માટે વિદ્યાર્થીને શું ગૃહકાર્ય આપશો ?
 - (4) એક વિદ્યાર્થી 'દ' ના બદલે 'ડ' બોલે છે. તો તેને 'દ' બોલતો કરવા આપ તેને શું સલાહ આપશો ?
 - (5) શાળામાં કાવ્ય શિક્ષણ દરમિયાન શિક્ષકો કેવા પ્રકારની ભૂલો કરે છે ? બે ભૂલો જણાવો.
 - (6) સ્વાધ્યાય અને નિરીક્ષિત અભ્યાસ પદ્ધતિ વચ્ચે મુખ્ય કયા બે તફાવત જોવા મળે છે ?
 - (7) કેટલીક કૃતિ શીખવતી વખતે લેખક પરિચય અંતમાં આપવામાં આવે છે ? તો આજુ શા માટે ?
-

AG-101

April-2016

B.Ed., Sem.-II

CPS 1 & 2 : Pedagogy of School Subject English (LL)

Time : 1½ Hours]

[Max. Marks : 35

- Instruction :**
- (1) All questions are compulsory.
 - (2) Options are internal.
 - (3) Figures to the right indicate full marks of the question.

1. (A) Answer any **two** questions : **8**
 - (1) Which competences will you acquire to become an effective teacher of English ?
 - (2) What is lesson planning ? Explain its importance.
 - (3) Discuss the merits and limitations of the Communicative Approach.

(B) Answer any **one** questions : **6**

 - (1) What is the Structural Approach to Language teaching ? Discuss its principles.
 - (2) Discuss the Bilingual Method of teaching English as a second language.
2. (A) Answer any **two** Questions : **8**
 - (1) What is listening ? Enlist the activities for developing listening skill.
 - (2) Illustrate any two techniques of teaching vocabulary.
 - (3) What are the characteristics of an ideal question paper of English ?

(B) Answer any **one** Questions : **6**

 - (1) What is function grammar ? Which method will you use for teaching functional grammar ? Give reasons.
 - (2) Enlist the non-projection devices for teaching English as a second language. Explain the use of any one in your English classroom.
3. Answer any **seven** of the following questions : **7**
 - (1) Write one specific objective for developing the skill of speaking English.
 - (2) Which are the two productive skills ?
 - (3) Which skill is taught using the Word Method ?
 - (4) Which method strictly prohibits the use of the mother tongue ?
 - (5) What is a diagnostic test ?
 - (6) Mention two projection devices used for teaching English.
 - (7) What is unit planning ?
 - (8) Mention two types of composition.
 - (9) What is reading skill ?
 - (10) What is a blue print ?

Seat No. : _____

AG-101

April-2016

B.Ed., Sem.-II

CPS 1 & 2 : Pedagogy of School Subject English (HL)

Time : 1½ Hours]

[Max. Marks : 35

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Figures to the right indicate marks.
(3) Options are internal.

1. (A) Answer any **two** questions : **8**
(1) Discuss functional, cultural and literary role of English Language.
(2) Discuss Project method.
(3) State the importance of language games.
(B) Answer any **one** question : **6**
(1) Elaborate Communicative Approach.
(2) State Structural Approach.
2. (A) Answer the following questions : (any **two**) **8**
(1) Elaborate teaching of grammar in ELT.
(2) What is reading skill ? State its types.
(3) What is the importance of good handwriting ?
(B) Answer the following questions : (any **one**) **6**
(1) What is Blue-print ? State its importance. Draw a three-dimensional table (Specimen).
(2) Discuss types of tests.
3. Answer the following questions : **7**
(1) _____ is the acronym of ELT.
(2) _____ is the acronym of LSRW.
(3) _____ is the profounder of Micro-Skills in India.
(4) _____ is simulation approach.
(5) IWB is known as _____.
(6) DVD is known as _____.
(7) _____ is the most apt method for teaching poetry in ELT.

AG-101

April-2016

B.Ed., Sem.-II**CPS 1 & 2 : Pedagogy of School Subject
Elements of Accountancy**

Time : 1½ Hours]

[Max. Marks : 35

1. (A) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : (ગમે તે બે) 8
- (1) નામાનાં મૂળતત્ત્વોનાં શિક્ષણનાં ધ્યેયો ચર્ચો.
- (2) પૃથક્કરણ અને સંયોગીકરણ પદ્ધતિની તુલના કરો.
- (3) શાળા કક્ષાએ નામાના મૂળતત્ત્વોના શિક્ષણનાં સામાન્ય હેતુઓ જણાવો.
- (B) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : (ગમે તે એક) 6
- (1) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરી, તેનાં ફાયદા અને મર્યાદાઓ જણાવો.
- (2) પાઠ આયોજન એટલે શું ? પાઠ આયોજનનું મહત્ત્વ જણાવી, તેનાં લાભ જણાવો.
2. (A) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : (ગમે તે બે) 8
- (1) આદર્શ પ્રશ્નપત્ર તૈયાર કરતાં કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખશો ?
- (2) નામાનાં મૂળતત્ત્વોનો વ્યાવહારિક જીવન સાથેનો અનુબંધ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- (3) નામાનાં મંડળની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.
- (B) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : (ગમે તે એક) 6
- (1) અનુબંધ એટલે શું ? અનુબંધનાં વિવિધ પ્રકારોની ટૂંકમાં સમજૂતી રજૂ કરો.
- (2) નામાનાં સોફ્ટવેરનો અર્થ જણાવી, કોઈ બે નામાનાં સોફ્ટવેરનાં નામ જણાવો. નામાનાં સોફ્ટવેરનું મહત્ત્વ સમજાવો.
3. નીચેના પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો : 7
- (1) “વિદ્યાર્થીઓ નામાનાં મૂળતત્ત્વોનાં વિષયમાં સમજ કેળવે” તે સામાન્ય હેતુનાં બે વિશિષ્ટ હેતુઓ જણાવો.
- (2) નિગમન પદ્ધતિનાં કોઈ બે ફાયદા જણાવો.
- (3) સિમ્યુલેસન એટલે શું ?
- (4) નામાનાં મૂળતત્ત્વોનાં શિક્ષકની શૈક્ષણિક લાયકાત જણાવો.
- (5) નામાનાં મંડળનાં બે હેતુઓ જણાવો.
- (6) નામાનાં અર્થશાસ્ત્ર સાથેનાં અનુબંધનું ઉદાહરણ આપો.
- (7) બ્લ્યૂપ્રિન્ટ એટલે શું ?

Seat No. : _____

AG-101

April-2016

B.Ed., Sem.-II

**CPS 1 & 2 : Pedagogy of School Subject
Elements of Accountancy**

Time : 1½ Hours]

[Max. Marks : 35

1. (A) Answer any **two** questions from the following questions. **8**
- (1) Discuss the aims of teaching Elements of Accountancy.
 - (2) Compare the Analysis and Synthesis Method.
 - (3) Write General Objectives of teaching Elements of Accountancy in school.
- (B) Answer any **one** question from the following questions. **6**
- (1) Clarify the nature of Project Method and state the advantages and disadvantages of it.
 - (2) What is lesson planning ? Write the importance of lesson planning and its advantages.
2. (A) Answer any **two** questions from the following questions : **8**
- (1) Which things should be kept in mind while preparing an ideal question paper ?
 - (2) Explain with example the correlation of Accountancy with Real life.
 - (3) Mention the different activities of Accountancy Club.
- (B) Answer any **one** question from the following questions : **6**
- (1) What is correlation ? Explain the different types of correlation in brief.
 - (2) Give the meaning of Accountancy Software and write any two example of Accountancy software. Explain the importance of Accountancy Software.
3. Answer the following questions : **7**
- (1) “Students acquire the understanding in Elements of Accountancy” mention two specific objective of this general objective.
 - (2) Write two merits of Deductive Method.
 - (3) Give the meaning of simulation.
 - (4) State the educational qualification of the teacher of Elements of Accountancy.
 - (5) State any two objectives of Accountancy Club.
 - (6) Give example of correlation of Accountancy with Economics.
 - (7) What is Blue Print ?

AG-101

April-2016

B.Ed., Sem.-II**CPS 1 & 2 : Pedagogy of School Subject
(Business Organisation & Management)****Time : 1½ Hours]****[Max. Marks : 35**

1. (A) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : **8**
- (1) કયા-કયા એકમમાં તુલનાત્મક પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરી શકાય તે જણાવી, તેના લાભ જણાવો.
 - (2) ધોરણ-11નો કોઈ એક એકમ પસંદ કરી તેના સામાન્ય હેતુ અને વિશિષ્ટ હેતુઓ જણાવો.
 - (3) શૈક્ષણિક સાધનોની યાદી આપી, કોઈપણ બે સાધનો વિશે જણાવો.
- (B) નીચેના બેમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો : **6**
- (1) ધોરણ-12નો કોઈ એક એકમ પસંદ કરી નીચેના મુદ્દાને ધ્યાનમાં લઈ પાઠ આયોજન નોંધ તૈયાર કરો :
(1) વિશિષ્ટ હેતુઓ (2) શૈક્ષણિક મુદ્દા (3) શિક્ષકની પ્રવૃત્તિ (4) વિદ્યાર્થીની પ્રવૃત્તિ
 - (2) નિદર્શન પદ્ધતિ એટલે શું ? તેના લાભ અને કયા કયા એકમમાં નિદર્શન પદ્ધતિનો ઉપયોગ થઈ શકે તે જણાવો.
2. (A) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : **8**
- (1) વાણિજ્યનો નામાના મૂળતત્ત્વો અને અર્થશાસ્ત્ર સાથે અનુબંધ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
 - (2) આદર્શ પાઠ્યપુસ્તકના લક્ષણો જણાવો.
 - (3) વાણિજ્ય મંડળની પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.
- (B) નીચેના બે પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો : **6**
- (1) વાણિજ્યના વર્તમાન ધોરણ-11ના પાઠ્યપુસ્તકની સમીક્ષા કરો.
 - (2) વાણિજ્ય શિક્ષકની શૈક્ષણિક લાયકાત અને ગુણો જણાવો.
3. નીચેના સાત પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : **7**
- (1) 'વિદ્યાર્થીઓ વાણિજ્ય વિષયક કૌશલ્ય કેળવે' એ સામાન્ય હેતુના બે વિશિષ્ટ હેતુ લખો.
 - (2) સિમ્યુલેશન એટલે શું ?
 - (3) 'પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ' એટલે શું ?
 - (4) 'ઉદાહરણ પ્રયુક્તિ' ટૂંકમાં સ્પષ્ટ કરો.
 - (5) વાણિજ્યમાં ઉપયોગી બે સંદર્ભ પુસ્તક જણાવો.
 - (6) 'અનુબંધ' નો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
 - (7) 'બ્લ્યુપ્રિન્ટ' એટલે શું ?

AG-101

April-2016

B.Ed., Sem.-II

CPS 1 & 2 : Pedagogy of School Subject (Business Organisation & Management)

Time : 1½ Hours]

[Max. Marks : 35

1. (A) Give any **two** answers from the following **three** questions : **8**
 - (1) State that in which unit Comparative method is used and give merits of it.
 - (2) Select any one unit from the std.11 and give general objective and specific objective.
 - (3) Give the list of Teaching aid and state any two of it.

(B) Give any **one** answer from the following **two** questions : **6**

 - (1) Select any one unit from the std. 12 an Draw the lesson plan note from the following points :
 - (1) specific objective
 - (2) Teaching point
 - (3) Teacher's activities
 - (4) Student's activity
 - (2) What is Demonstration method ? Give merits of it and write in which unit this method is used.

2. (A) Give any **two** answers from the following **three** questions : **8**
 - (1) Describe correlation of commerce with Elements of accountancy and economics with illustration.
 - (2) State the characteristic of ideal Text book.
 - (3) State the activities of commerce club.

(B) Give any **one** answer from the following **two** questions : **6**

 - (1) Review the text book of recent std. 11th commerce.
 - (2) State the educational qualifications and skills of commerce teacher.

3. Give **seven** answers from the following questions : **7**
 - (1) Student, acquire the skill of commerce from this general objective. Write two specific objectives of it.
 - (2) What is simulation ?
 - (3) What is project method ?
 - (4) Clarify in short 'technique of illustration'.
 - (5) State any two referance books of commerce.
 - (6) Clarify the meaning of correction.
 - (7) What is 'Blue-Print' ?

AG-101

April-2016

B.Ed., Sem.-II

CPS 1 & 2 : Pedagogy of School Subject Urdu (Understanding Discipline & Subject)

Time : 1½ Hours]

[Max. Marks : 35

ہدایتیں : (1) تمام سوال لازمی ہیں، متبادل ضمنی ہیں۔

(2) بائیں جانب درج ہندسے سوالات کے کل مارکس ظاہر کرتے ہیں۔

[8] 1. (A) ذیل میں دیے گئے سوالوں میں سے دو کے جواب لکھیے :

(1) مادری زبان کی تعلیمی اہمیت واضح کیجیے۔

(2) 'علم کے حصول کے لیے سماعت لازمی ہے' اپنے خیالات کا اظہار کیجیے۔

(3) طلبہ کے بیان کو موثر بنانے کے لیے اپنے سمجھاؤ پیش کیجیے۔

[6] (B) ذیل کے سوالوں میں سے ایک کا جواب لکھیے :

(1) پڑھائی کے مقاصد بیان کرتے ہوئے اس کی قسموں پر روشنی ڈالیے۔

(2) لکھائی کی اہمیت واضح کرتے ہوئے لکھائی کے مختلف طریقوں کا جائزہ لیجیے۔

[8] 2. (A) ذیل میں دیے گئے سوالات میں سے دو کے جواب لکھیے :

(1) جماعت ہفتم کی درسی کتاب میں سے اکائی کسوٹی کے لیے 25 یا 30 مارکس کا سہ الیحدادی ڈھانچہ تیار کیجیے۔

(2) 'محمد' کی تدریس کے لیے تمہید تیار کیجیے۔

(3) سوال کی قسمیں کون کون سی ہیں؟

[6] (B) ذیل میں دیے گئے سوالات میں سے ایک کا جواب لکھیے :

(1) وسائل تعلیم کی کتنی قسمیں ہیں؟ کسی ایک کے متعلق مفصل نوٹ لکھیے۔

(2) طریقہ سوال و جواب پر بانٹات نوٹ درج کیجیے۔

[7] 3. ذیل کے سوالات کے مختصر جواب دیجیے :

(1) عام مقاصد کون کون سے ہیں؟

(2) 'سماعت' اور 'سننا' میں کیا فرق ہے؟

(3) تفصیلی سوالات میں کون سے سوالات دریافت کیے جاسکتے ہیں؟

(4) لکھائی کے دو مقاصد بیان کیجیے۔

(5) درسی کتاب کے استعمال کے دو فوائد بیان کیجیے۔

(6) قواعد کی تدریس کے لیے کن طریقوں کا استعمال کیا جاتا ہے؟

(7) ڈرامائی طریقے کے دو فوائد بیان کیجیے۔

AG-101

April-2016

B.Ed., Sem.-II**CPS 1 & 2 : Pedagogy of School Subject
Economics****Time : 1½ Hours]****[Max. Marks : 35**

સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) વિકલ્પો આંતરિક છે.

(3) જમણી બાજુ દર્શાવેલ આંક પ્રશ્નોના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

1. (A) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 8
- (1) અર્થશાસ્ત્રના કોઈ એક એકમ પર આદર્શ કા.પા. નોંધ તૈયાર કરો.
- (2) મૂલ્ય એટલે શું ? મૂલ્યનાં પ્રકારો સમજાવો.
- (3) અર્થશાસ્ત્ર શિક્ષણમાં TV અને ટેપરેકોર્ડરનો ઉપયોગ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : 6
- (1) તુલનાત્મક અને જૂથ ચર્ચા પદ્ધતિના ત્રણ-ત્રણ લાભા-લાભ જણાવો.
- (2) ઉચ્ચતર માધ્યમિક કક્ષાએ અર્થશાસ્ત્ર શિક્ષણનું મહત્ત્વ સમજાવો.
2. (A) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 8
- (1) અર્થશાસ્ત્ર ખંડનું મહત્ત્વ જણાવી અર્થશાસ્ત્રના એક શિક્ષક તરીકે તમારી શાળામાં અર્થશાસ્ત્ર ખંડને કેવી રીતે સજાવશો.
- (2) પ્રો. કેઈન્સ દ્વારા લખેલ પુસ્તકની સમીક્ષા (બુક રીવ્યુ) લખો.
- (3) ઉત્તમ પાઠ્યપુસ્તક તરીકે અર્થશાસ્ત્રના પાઠ્યપુસ્તકમાં કયા કયા લક્ષણો હોવા જોઈએ ?
- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : 6
- (1) અર્થશાસ્ત્ર વિષયના શિક્ષકની શૈક્ષણિક લાયકાત, તાલીમ અને વ્યાવસાયિક સજ્જતા વિશે ચર્ચા કરો.
- (2) અનુબંધના પ્રકાર ઉદાહરણ સાથે સમજાવી, અર્થશાસ્ત્રનો વાણિજ્ય સાથેનો અનુબંધ સમજાવો.
3. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (બધા ફરજિયાત) 7
- (1) 'વિદ્યાર્થીઓ આકૃતિ દોરે છે' કયો સામાન્ય હેતુ સૂચવે છે ?
- (2) 'પુરવઠાનો નિયમ' એ એકમના અધ્યાપનના અંતે આપી શકાય તેવા ગૃહકાર્ય-સ્વાધ્યાય જણાવો.
- (3) આર્થિક સર્વેક્ષણ એટલે શું ?
- (4) પ્રશ્નોત્તર પ્રયુક્તિ એટલે શું ?
- (5) એકમ પાઠ આયોજન કેટલા તાસનું હોવું જોઈએ ?
- (6) અર્થશાસ્ત્ર મંડળની બે પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.
- (7) અર્થશાસ્ત્ર શિક્ષણમાં ઉપયોગી મૂલ્યાંકનના સાધનો જણાવો.

AG-101

April-2016

B.Ed., Sem.-II

CPS 1 & 2 : Pedagogy of School Subject Economics

Time : 1½ Hours]

[Max. Marks : 35

Instructions : (1) All questions are compulsory.

(2) Options are Internal.

(3) Figures to the right indicate full marks of questions.

1. (A) Answer any **two** of the following questions : **8**
- (1) Prepare an ideal B.B. work on any one unit of Economics.
 - (2) What is Value ? Explain types of Value.
 - (3) Explain with illustration the use of 'T.V.' and 'Tape Recorder' in teaching of Economics.
- (B) Answer any **one** of the following questions : **6**
- (1) State the three advantages and three disadvantages of 'Comparative method' and 'group Discussion' method.
 - (2) What is the importance of teaching economics at the level of higher secondary.
2. (A) Answer any **two** of the following questions : **8**
- (1) State the importance of Economics room, as a teacher of Economics. How will you decorate the Economics room in your school ?
 - (2) Give a book-review of book written by Pro. J.M. Keynes.
 - (3) State the characteristics of an ideal Economics text book.
- (B) Answer any **one** of the following questions : **6**
- (1) Discuss about the educational qualification, training and professional equipness of a teacher of Economics.
 - (2) Explain types of co-relation with illustration and describe – co-relation of Economics with commerce.
3. Answer in short : (**all** are compulsory) **7**
- (1) "The pupils draw a diagramme" which General objective is sugested by the statement ?
 - (2) What homework – assignment can be given after the end of teaching "law of supply" unit.
 - (3) What is economic servey ?
 - (4) What is questionnaire technique ?
 - (5) How many periods should be in unit lesson plan ?
 - (6) Mention two activities of Economics club.
 - (7) State the tools of evaluation useful in teaching economics.

AG-101

April-2016

B.Ed., Sem.-II**CPS 1 & 2 : Pedagogy of School Subject
Psychology**

Time : 1½ Hours]

[Max. Marks : 35

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
 (2) પ્રશ્નની સામે દર્શાવેલા અંકો ગુણ દર્શાવે છે.
 (3) બિનજરૂરી લખાણ ક્ષતિ લેખાશે.
1. (A) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : 8
 (1) મનોવિજ્ઞાનની કોઈપણ બે શાખાઓનો પરિચય કરાવો.
 (2) મનોવિજ્ઞાનના સામાન્ય હેતુઓ જણાવી, કોઈ એક એકમના સંદર્ભમાં તેના પાંચ વિશિષ્ટ હેતુઓ લખો.
 (3) મનોવિજ્ઞાનનું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો.
- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર લખો : 6
 (1) ધોરણ-12ના વર્તમાન પાઠ્યપુસ્તકનું આંતરિક મૂલ્યાંકન કરો.
 (2) બ્લૂમની ટેક્સોનોમી અનુસાર જ્ઞાનના કયા ક્ષેત્રો છે ? જ્ઞાનાત્મક ક્ષેત્રની વિગતવાર સમજૂતી આપો.
2. (A) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : 8
 (1) શૈક્ષણિક સાધન તરીકે વર્તમાનપત્રોનું મહત્વ ઉદાહરણ સહિત જણાવો.
 (2) મનોવિજ્ઞાનના શિક્ષકની લાયકાત અને સજ્જતા વિશે વિસ્તારથી સમજાવો.
 (3) પાઠ આયોજન એટલે શું ? તેનું મહત્વ જણાવો.
- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર લખો : 6
 (1) અનાત્મલક્ષી કસોટીનું મહત્વ જણાવો. કોઈપણ બે અનાત્મલક્ષી કસોટીઓની રચના કરો.
 (2) મનોવૈજ્ઞાનિક પ્રયોગોનું શું મહત્વ છે ? કોઈ એક પ્રયોગના ઉદાહરણ સાથે તેના અધ્યાપનનું આયોજન કરો.
3. નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : 7
 (1) ધોરણ-11ના વર્તમાન પાઠ્યપુસ્તકની કોઈપણ બે મર્યાદાઓ જણાવો.
 (2) મનોવિજ્ઞાનનો કોઈ એક વિષય સાથે અનુબંધ સમજાવો.
 (3) જિંદગીમાં મનોવિજ્ઞાનના મહત્વ વિશે બે મુદ્દાઓ જણાવો.
 (4) અવલોકન પદ્ધતિના બે લાભ જણાવો.
 (5) દ્રશ્ય-શ્રાવ્ય સાધનોની કોઈપણ બે મર્યાદાઓ જણાવો.
 (6) નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નોનું મૂલ્યાંકનમાં મહત્વ જણાવો.
 (7) મનોવિજ્ઞાનની પ્રયોગશાળામાં ઉપયોગમાં લેવાતાં બે સાધનોના નામ જણાવો.

Seat No. : _____

AG-101

April-2016

B.Ed., Sem.-II

CPS 1 & 2 : Pedagogy of School Subject Psychology

Time : 1½ Hours]

[Max. Marks : 35

- Instructions:** (1) All questions are compulsory.
(2) Figures shown before questions indicate marks.
(3) Unduly lengthy answer will be considered as limitations.

1. (A) Write any **two** answers of the following questions : 8
(1) Introduce any two branches of Psychology.
(2) By stating general objectives of Psychology state any five specific objectives of any one unit.
(3) Explain the scope of Psychology.
(B) Write any **one** answer of the following questions : 6
(1) Evaluate present textbook of 12th with reference to internal norms.
(2) Which are the areas of knowledge according to Bloom's Taxonomy ? Explain in detail about Cognitive domain.
2. (A) Write any **two** answers of the following questions : 8
(1) State use of newspapers as teaching aid with illustrations.
(2) Explain in detail the qualifications and competencies of a teacher of Psychology.
(3) What is lesson planning ? State its importance.
(B) Write any **one** answer of the following questions : 6
(1) State the importance of objective tests. Prepare any two kinds of objective tests.
(2) What is the importance of psychological experiments ? With one illustration of any one experiment, make planning of its teaching.
3. Write answers of the following questions : 7
(1) State any two limitations of present 11th textbook.
(2) Explain relation of Psychology with any one subject.
(3) Explain any two points of importance Psychology in life.
(4) State two merits of observation method.
(5) State any two demerits of audio – visual aids.
(6) State importance of essay type of questions in evaluation.
(7) Give any two names of instruments used in Psychology laboratory.

AG-101

April-2016

B.Ed., Sem.-II**CPS 1 & 2 : Pedagogy of School Subject
Social Science**

Time : 1½ Hours]

[Max. Marks : 35

1. (A) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો : 8
- (1) સામાજિક વિજ્ઞાનની આધુનિક સંકલ્પના જણાવી, સાંપ્રત સમયગાળામાં તેની આવશ્યકતા જણાવો.
 - (2) સામાજિક વિજ્ઞાનનાં શિક્ષણમાં ચાર્ટસનું મહત્ત્વ જણાવો.
 - (3) કુદરતી પ્રદેશ પદ્ધતિનો અર્થ જણાવી, તેનાં ફાયદા અને મર્યાદાઓ જણાવો.
- (B) નીચેના બેમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : 6
- (1) પાઠ આયોજન અને એકમ આયોજન વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
 - (2) સામાજિક વિજ્ઞાનના શિક્ષણ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓમાં “રાષ્ટ્રીય એકતા”ની સમજનો વિકાસ થાય તે માટે તમે શિક્ષક તરીકે શું કરશો ?
2. (A) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો : 8
- (1) સામાજિક વિજ્ઞાન મંડળની કઈ કઈ પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા સામાજિક વિજ્ઞાન વિષયના શિક્ષણને અસરકારક બનાવી શકાય ?
 - (2) સામાજિક વિજ્ઞાનનાં આદર્શ પ્રશ્નપત્રની રચના કરવા માટે કઈ કઈ બાબતો ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ ?
 - (3) સામાજિક વિજ્ઞાનનાં શિક્ષક તરીકે તમારી શાળામાં સામાજિક વિજ્ઞાન ખંડને કેવી રીતે સજાવશો ?
- (B) નીચેના બેમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : 6
- (1) સામાજિક વિજ્ઞાન વિષયનો ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય સાથેનો અનુબંધ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
 - (2) સામાજિક વિજ્ઞાનના પાઠ્યપુસ્તકનું મહત્ત્વ જણાવી, ધોરણ-10ના સામાજિક વિજ્ઞાનના પાઠ્યપુસ્તકનું મૂલ્યાંકન કરો.
3. નીચેના સાત પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 7
- (1) સામાજિક વિજ્ઞાનના શિક્ષણના કોઈપણ ચાર સામાન્ય હેતુઓ જણાવો.
 - (2) આધાર પદ્ધતિની બે મર્યાદાઓ જણાવો.
 - (3) સામાજિક વિજ્ઞાનનાં શિક્ષકની કોઈપણ ચાર વ્યાવસાયિક ફરજો જણાવો.
 - (4) વર્ગખંડમાં નકશાનાં બે ઉપયોગ જણાવો.
 - (5) મૂલ્યાંકનનાં કોઈપણ બે સાધનો જણાવો.
 - (6) અનુબંધ એટલે શું ?
 - (7) બ્લ્યુપ્રિન્ટ એટલે શું ?

Seat No. : _____

AG-101

April-2016

B.Ed., Sem.-II

CPS 1 & 2 : Pedagogy of School Subject Social Science

Time : 1½ Hours]

[Max. Marks : 35

1. (A) Answer any **two** questions out of **three** : **8**
- (1) State the modern concept of social science, state its necessity in modern era.
 - (2) State the importance of charts in teaching of social science.
 - (3) Mention the meaning of “Natural Region method”. State its merits and demerits.
- (B) Answer any **one** question out of **two** : **6**
- (1) Explain the difference between lesson planning and unit planning.
 - (2) What as a teacher, would you do for developing in pupils the understanding of “National unity” through the teaching of social science ?
2. (A) Answer any **two** questions out of **three** : **8**
- (1) By which activities can the social science club make the teaching of the social science subject effective.
 - (2) What points should be kept in mind at the time of preparing an ideal question paper of social science ?
 - (3) As a teacher of social science, how will you decorate the social science room in your school ?
- (B) Answer any **one** question out of **two** : **6**
- (1) Explain with illustration the correlation of social-science with maths and science subjects.
 - (2) State the importance of social science text-book. Evaluate std-Xth text book of social science.
3. Answer the following questions : **7**
- (1) State any four general objectives of the social science teaching.
 - (2) State the two demerits of source method.
 - (3) State any four professional duties of social science teacher.
 - (4) State the two uses of map in the class-room.
 - (5) Mention any two devices of evaluation.
 - (6) What is Correlation ?
 - (7) What is Blue-Print ?

Seat No. : _____

AG-101

April-2016

B.Ed., Sem.-II

**CPS 1 & 2 : Pedagogy of School Subject
Sanskrit**

Time : 1½ Hours]

[Max. Marks : 35

- સૂચના :** (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
Instructions : All questions are compulsory.
(2) વિકલ્પો આંતરિક છે.
Options are internal.
(3) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નોના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.
Marks to the right indicate total marks of the questions.

1. (A) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ લખો : **8**

Answer any **two** of the following questions :

- (1) પ્રત્યક્ષ પદ્ધતિના ફાયદા જણાવો.
State the merits of Direct method in Sanskrit.
(2) “વિદ્યાર્થી સરળ સંસ્કૃત વાંચતા શીખે” – આ સામાન્ય હેતુના વિશિષ્ટ હેતુ લખો.
“The student will be able to read simple Sanskrit” – Write the specific objective of general aim.
(3) વર્તમાનકાળ પરસ્મૈપદના રૂપોની કા.પા. નોંધ તૈયાર કરો.
Prepare B.B. work to form of present tense પરસ્મૈપદ.

(B) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો : **6**

Answer any **one** of the following questions :

- (1) ધોરણ-8 નાં પાઠ્યપુસ્તકમાંથી કોઈપણ એક એકમ પસંદ કરી, નીચેના મુદ્દા સંદર્ભે પાઠ આયોજન નોંધ તૈયાર કરો :
વિશિષ્ટ હેતુઓ, શૈક્ષણિક મુદ્દા, મૂલ્યાંકન કસોટી
Select any one unit from the text book of standard 8th and draw a lesson plan keeping in mind the following points :
Specific objectives, Teaching point, Evaluation Test.
(2) સંસ્કૃત શિક્ષણમાં પદ્ધતિઓના નામ આપી, સંસ્કૃત શિક્ષણમાં અનુવાદ પદ્ધતિનાં ગુણ-દોષ જણાવો.
Name the methods of teaching Sanskrit state the merits and demerits of translation method in it.

2. (A) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ લખો : 8
 Answer any **two** of the following questions :
 (1) “સૂરીલો કંઠ એ સંસ્કૃત શિક્ષકની આગવી વિશેષતા છે.” આ વિધાનના સંદર્ભમાં સંસ્કૃત શિક્ષકની વ્યવસાયિક સજ્જતા જણાવો.
 Melodious voice is a unique feature of a Sanskrit teacher “Give professional competencies of the Sanskrit teacher with reference to the given statement.
 (2) સંસ્કૃત શિક્ષણમાં ટેપરેકોર્ડરનો ઉપયોગ સમજાવો.
 Explain the use of tap recorder in teaching of Sanskrit.
 (3) સંસ્કૃત ખંડનું મહત્ત્વ જણાવો.
 State the importance of Sanskrit teaching.
- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો : 6
 Answer any **one** of the following questions :
 (1) વાચન કૌશલ્ય એટલે શું ? તેનું મહત્ત્વ જણાવી, વાચન કૌશલ્ય વિકાસની પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.
 What is reading skill ? Discuss the importance of the same and state the activities to develop the reading skill.
 (2) સંસ્કૃત ભાષા શિક્ષણના સિદ્ધાંતો જણાવી, કોઈપણ ત્રણ સિદ્ધાંતનો શિક્ષણકાર્યમાં કેવી રીતે ઉપયોગ થઈ શકે ? ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
 State the principles of Sanskrit language teaching. Explain with illustrations how will you make use of any three principle in teaching.
3. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો : 7
 Answer the following questions :
 (1) શ્રવણ કૌશલ્ય વિકાસની બે પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.
 State the two activities to develop the listening skill.
 (2) પ્રત્યક્ષ પદ્ધતિ એટલે શું ?
 What is Direct method ?
 (3) સંસ્કૃત શિક્ષણના બે સામાન્ય હેતુઓ જણાવો.
 State any two general objectives of Sanskrit teaching.
 (4) આગમન-નિગમન પદ્ધતિની બે મર્યાદા જણાવો.
 State two demerits of the Inductive – Deductive method.
 (5) વર્તમાનકાળ શીખવવાની અસરકારક પદ્ધતિ કઈ છે ?
 What is the effective method of present tense ?
 (6) ક્રિયાત્મક સંશોધન એટલે શું ?
 What is Action Research ?
 (7) સંસ્કૃત શિક્ષણમાં ચિત્રના બે ઉપયોગ જણાવો.
 Mention two use of pictures in teaching Sanskrit.